

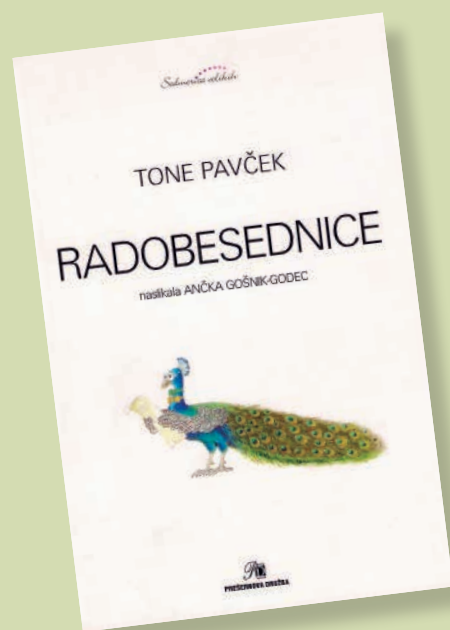

Tone Pavček Darovi

O nekih čisto posebnih darovih govori pesem *Darovi* Toneta Pavčka.

Tone Pavček (1928–2011), pesnik in prevajalec, je opravil več del na področju kulture, predvsem pa je eden vidnejših slovenskih pesnikov druge polovice dvajsetega stoletja, uveljavljen tako med odraslimi kot med mladimi bralci. Eno njegovih bolj znanih zgodnjih del za mlade je poučna pripoved v verzih *Juri Muri v Afriki* (1958). Zbirka *Velesenacija* (1961) pa pomeni pomemben premik k sodobni mladinski poeziji, ki ga je dokončno uveljavil v zbirki *Čenčarija* (1975).

- Poiščite natančnejše podatke o avtorju na spletu ali v leksikonih. Nato sestavite čim natančnejši zapis o avtorju, ki bo med drugim vključeval:
 - njegove vzdevke oz. umetniška imena,
 - knjižne zbirke za otroke in mladino,
 - navedbo, iz katerih jezikov je prevajal in v katere je preveden,
 - katere nagrade je dobil za svoje delo.

Dejavnosti pred branjem

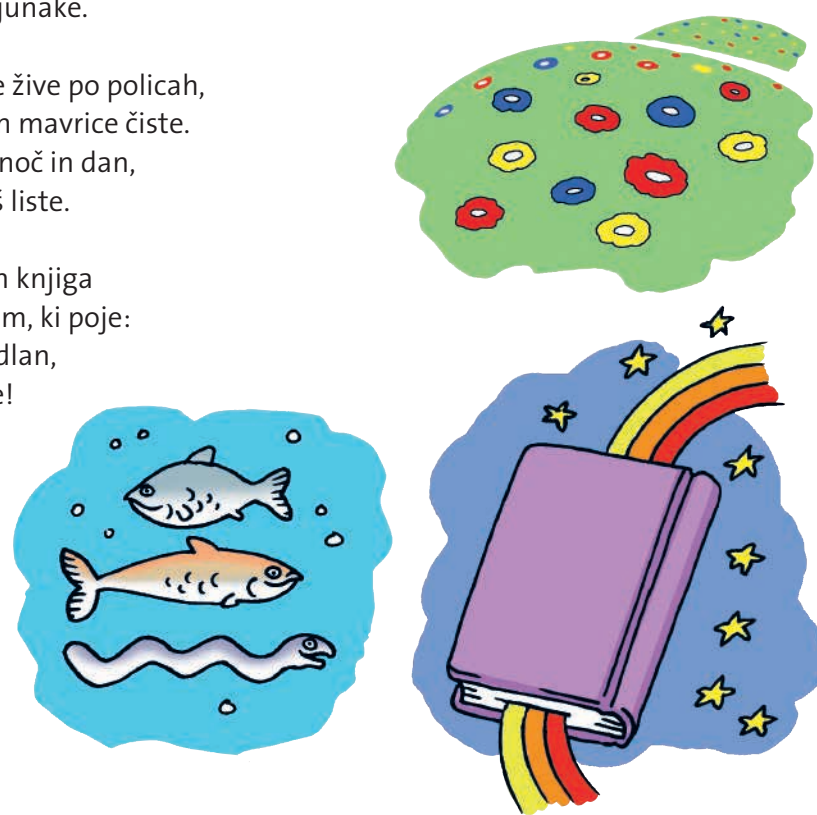
- Naštejte priložnosti, ob katerih se najpogosteje obdarujemo. Se ob teh priložnostih obdarujemo zaradi priložnosti samih ali hočemo z darili povedati kaj drugega? Kaj? Lahko z darili, ki jih dobimo, vsaj načeloma počnemo, kar koli hočemo? Pa je lepo, če na primer darilo zavržemo ali podarimo drugemu človeku? Zakaj da oziroma ne?
- Ali lahko obdarimo tudi sami sebe? Kako?
- Kaj pomeni podariti komu srce? Kaj pomeni podariti komu pozitivno oceno?
- S čim pa nas je »obdarila« narava?

Kakšne rože cveto po polju!
Rdeče in plave in zlate.
In vse čakajo noč in dan
samo nate.

Kakšne ribe plavajo v morju,
Take, pa take in tudi – take.
In vse čakajo noč in dan
na vas, svoje junake.

Kakšne knjige žive po policah,
polne zvezd in mavrice čiste.
In vse čakajo noč in dan,
da jim obrneš liste.

Roža in riba in knjiga
so kakor pesem, ki poje:
Pridi, iztegni dlan,
vse to je tvoje!

Dejavnosti po branju

1. Ribe naj bi čakale *na svoje junake* – razložite, kaj naj bi to pomenilo.
2. Kako je mogoče, da so knjige *polne zvezd in mavrice čiste*?
3. S katerim glagolom bi lahko zamenjali tistega v prvem verzu tretje kitice? Kaj pa glagol v zadnjem verzu te kitice? Pesnik pravi, da knjige čakajo, da jim obrnemo liste. Na kaj knjige v resnici čakajo?
4. O katerih »darovih« narave govori pesem? Katere »darove« pa omenja poleg naravnih?
5. So vsi ti »darovi« takšni kot darila, ki jih dobimo, recimo, za rojstni dan? Ali lahko tudi z vsemi rožami in ribami načeloma počnemo, kar koli hočemo?
6. V kakšnem smislu so torej vse ribe in rože darovi, kaj lahko počnemo z njimi ali v zvezi z njimi?
7. Imamo do takšnih darov tudi dolžnosti? Katere?
8. Naštejte še vsaj pet darov, kakršni so ribe, rože in knjige, ter razložite, zakaj spadajo v isto skupino darov.

Misel, anekdota

DARILO

"Očka, kaj bi mi kupil za darilo, če bi v šoli pri matematiki dobil petico?"

"Kupil bi ti kilogram bombonov!"

"No, potem mi jih pa kupi dvajset dekagramov, ker sem dobil cvek."

(Medijska) ustvarjalnica

- Napišite še svojo kitico pesmi *Darovi*.
- Poiščite čim bolj domiselne pridevnike, ki bodo zamenjali tiste v drugem verzu druge kitice.

Literarnovedna pojasnila

Intimizem je posebna smer v slovenski poeziji, ki se je razvila po II. svetovni vojni. Uveljavila se je s pesniško zbirko *Pesmi štirih*, ki je izšla leta 1953, njeni avtorji pa so bili Kajetan Kovič, Janez Menart, Tone Pavček in Ciril Zlobec. Intimizem je usmerjen v človekovo notranjost in njegovo subjektivno doživljanje sveta.